

Gyógyszerészet

A GYÓGYSZERÉSZ SZAKCSOPORT LAPJA

Főszerkesztő: DR. VÉGH ANIÁL

Szerkesztők: DR. LÁNG BÉLA, DR. SZÁSZ GYÖRGY felelős szerkesztő, SZENIMIKIÓSI PÁL, DR. VÁRADI JÓZSEF

9. évfolyam

Technikai szerkesztő: LÁNG MIKLÓS

1965. június

6. SZÁM

SZÉKELY JENŐ

1889—1965

A magyar szocialista gyógyszerész-újságírás úttörőjétől búcsúzunk.

Békéscsabán született, Marosvásárhely nevelte, és egyetemi éveitől kezdve Budapesten élt: a vidéki nép szeretete a nagyvárosi ember öntudatosságával szerencsésen ötvöződött benne, az elvhű kommunistában 1914-ben gyógyszerészi tanulmánya félbeszakadt, frontszolgálatra vonult be, és 1916-ban mint 75%-os hadirokkant szerelt le. Ettől kezdve ismét budapesti gyógyszerárakban dolgozik, de érintkezésbe jut modern irányzatú irodalmi körökkel is. Csakhamar kapcsolatba kerül az első világháború utolsó szakaszában egyre erősödő munkásmozgalommal. Már az 1919-es forradalom előtt részt vesz a gyógyszerészek szakszervezetének megalakításában. A Tanácsköztársaság lelkes hívei között mint lapszerkesztő („Gyógyszertári Munkások Lapja”) küzd a megindult forradalmi átalakulás sikeres kifejlődéséért. A húszas években ezért igen sok és hosszantartó üldözésben volt része: másfél évre bebörtönzik és egyben „örök időre” letiltják a gyógyszerészi pályáról. A felszabadulásig eltelt negyed évszázadban nehéz volt sora: rendőri felügyelet, egymást követő előállítások s egyéni boldogulásának minden áron megakadályozása. Ebben az időben tollával kereste kenyerét mint újságíró és mint tudósító. Írt regényeket, színdarabokat, kritikát, riportot. Írásai jelentek meg az „Erdélyi Helikon”-ban, szoros baráti kapcsolat fűzte a haladó szellemű írókhoz, költőkhöz, így többek között József Attilához, Nagy Lajoshoz, valamint a marosvásárhelyi Molter Károlyhoz.

Tizenkilences múltja miatt a hatóságok olyan élénk figyelemmel kísérték élete folyását, hogy az illegális kommunista mozgalomba aktívan nem kapcsolódhatott be. Mihelyt azonban Óbuda — ahol lakott — felszabadult, az elsők közt volt, akik a pártéletet megindították. Még folyt a vár ostroma, mikor ő már az MKP III. ker. szervezetének vezetőségi tagja s élete végéig aktív munkása a Pártnak, harcosa a forradalmi eszméknek.

Az „örökre” letiltott gyógyszerész csakhamar visszatál első, választott hivatásához, a gyógyszerészethez: megkezdí a gyógyszerészek között a kommunista csoport szervezését, részt vesz a Magánalkalmazottak Szakszervezetében a Gyógyszerész Szakosztály felállításában 1946 októberétől „A Gyógyszerész” címmel lapot indít és szerkeszt. Ez a lap, mint szakszervezeti organum, a gyógyszerészek szemléletének átalakításáért küzdött. E feladatában őt írói és újságírói múltja nyiban segítették. Szenvedélyes nosztalgiával for-

dult a gyógyszerészi hivatás belső, sajátos problémái felé, újra és újra visszatért arra a nagy kérdésre: merre is vezethet a gyógyszerészet útja. Így talált csakhamar kapcsolatot az egyetemi körökkel, lett egy ideig felelős szerkesztője az Acta Pharmaceutica Hungarica-nak is. A fordulat éve után az „egészségügy egysége” jelszavával minden agitációs erejével az egységes szakszervezetünkért küzdött, s lapja hűségesen tükrözte vissza azon esztendőök fejlődési irányát.

Nyugalomba vonulása (1957) után is megmaradt az újonnan megindult „Gyógyszerészet” szerkesztőségében, sőt lelkes tanítója, irányítója lett az újság szerkesztés csinját-binját nem ismerő, lelkes, de tapasztalatlan új szerkesztő gárdának. Májusi számunk végső korrektúráját aznap akarta elvégezni, mikor a halál elragadta tőlünk.

Kitűnő magyar nyelvérzéke volt. Szerkesztői működése teremtett rendet a magyar gyógyszerészi szaknyelv dzsungeljében, irtotta ki ebből a tudományoskodó, fontoskodó és erősen magyarul írásmódot. Az egyszerű, érthető, világos fogalmazásra az ő piros ceruzája tanított meg minket, s neki köszönhetjük, hogy a többi magyar szaklappal e téren összehasonlítva, megálljuk helyünket. Szóalkotó kedve sikerrel birkózott meg szakirodalmunkban ma már teljes polgárjogot nyert: szennyezésmérték-oldat, színmérték-oldat elnevezések megalkotásával, hogy csak a legjobbakról emlékezzem meg.

Gyógyszerészújságíró volt velejéig. Gondja az volt, miként tudja átlátni a fiatal szerkesztőkbe nagy tapasztalatát, a szép magyar nyelv tisztaságának harcos védelmét, egyben az elvhű helytállást a gyógyszerészet szocialista átalakításáért.

Székely Jenő emlékét úgy tudja a „Gyógyszerészet” szerkesztősége leghívebben megőrizni, ha a szocializmus és a szakma iránti szeretetét megőrzi, s a kezéből kihullott tollat ugyanazzal a lelkes, meg nem alkuvó bécsületességgel ragadjuk fel, mint ahogy ő dolgozott. Dr. Végh Antal